

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog „Sokolska prosveta“

Ljubljana,
12 maja 1933

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

God. IV
Broj 20

Treći Rajh i slovenske narodne manjine

Nemački »rasizam« čisti... Posle Židova — Lužički Srbi

Nakon uzbudnega, koje je nastalo i toliko odjeklo u svetu usled učestalih protužidovskih progona i njihovog bojkota, koji su zaveli nacionalni socijalisti po svome dolasku na vlast, a po diktatu svoga vode, sada odjednom jedan deo evropske štampe pronosi glasove o nekom nemačkom pacifizmu, signalu za uzmak, kao posledicu nemačke izoliranosti u svetu, a koja je nastupila usled nemačke vanjske politike i novog unutrašnjeg režima u državi. Međutim, ma koliko današnja Nemačka pokazivala svoje lepo pacifičko lice, nastojeći — dakako, u vlastitom interesu — da se pokuša sporazumeti, za izvesno doba, s pojedinim pograničnim državama, a to samo u cilju jačanja novog zavedenog režima, koji ima sva obeležja revaša, režima — koji hoće, pa i najdrastičnijim metodama, da posvema hitlerizuje zemlju, da onda — jednog dana — bude spremna na odmazdu — ipak ovaj nagovušteni umetni i proračunati uzmak na pacifičku liniju prati se u svetu s velikom skepsom, koju svakako najviše opravdava držanje sadnje Nemačke u prvom redu u Zenevi, gde njena delegacija taktičnim manevrima sabotira rad konferencije za razoružanje, a s druge strane tu sumnju u nemački pacifizam opravdavaju ništa manje i sami dogadaji i prilike, koje sada vladaju unutar same Nemačke. Puštajući ipak, ovde, sve to opće političko kameleonisanje današnje Nemačke na stranu, mi ćemo se samo ukratko pozabaviti onim, što nama mora da leži na srecu, a to su nemačke narodne manjine — Lužički Srbi, kao i time u vezi i nama bratsko, sada već raspušteno lužičko-srpsko Sokolstvo, da bi prema tome, i ovim jednim primerom mogli prosuditi iskrenost nemačkog pacifizma, kao i nemačke naklonosti prema slovenskim narodima uopće.

Preporod Nemačke, koji je namio da provede njen današnji kancelar, traži — kako to sada ističu nacionalni socijalisti i čiji je to i program — da se nemački narod oslobođi od nemančkog elementa, da se nemačka kultura otrese svega stranog uplije i uticaja i da se iz nje izbaci i otstrani sve ono nemančko, bez obzira i sa svakog područja, da bi se Nemačka danas — sutra uskrisla kao čista, skroz 100-procenata nemačka rasa »čistog nemačkog duha«. Ove težnje najbolje ilustruju i karakterizuju onih »10 zapovedi«, koje je sadanj nemački državni kancelar nedavno uputio nemančkom narodu, pozivajući ga da bojkotuje sve što dolazi sa strane i od nemančke ruke i da veruje jedino u sebe i u ono što je samo nemančko. To se odnosilo osobito na gospodarsku politiku Nemačke. Ukoliko je pak moguća i provediva ova autarkička doktrina, to je posve drugo pitanje.

Srpska Lužica

Hvaljujući mnogim svojim odlikama, a ističući se ponajviše pronicavošću i trgovackom sposobnošću svoga duha, čime je u svetu postao i jedan od stupa kapitalizma. Nalazeći se dakle u jakom ekonomskom položaju, on je došao u tesnu vezu i sa predstavnicima kapitalizma ostalih zemalja, koje su sada radi vlastitih s njim povezanih interesa uzbuđile i digle, kad je Nova Nemačka počela da trebi Židove. To je jedan od glavnih momenata, koji je uz Židove vezao sa simpatijama naročito Englesku pa i same Sjedinjene Države Amerike.

Drugačiji međutim izgleda slučaj sa jednim drugim narodom, malim, siromašnim, koji se nalazi okružen u nemančkom moru i koga ne spajaju nikakovi koridori, ni kapitalistički ni geografski, sa svojom plemenski srodom, braćom nji sa ostalim zemljama. Pa iako je taj narod po svemu za Nemačku neopasan, tako je lojalan prema svojoj državi, prema vlastima pa i prema režimima, kakogod se oni menjali, na nj se je najednom srčila nemančka goljatska sila — 63.000.000 na nekih 170.000 — nasilno ugušujući svaki njegov razvoj i oduzimajući mu prava, koja ga idu po zakonima i božnjim i čovečnjim. Doduše, Nemačka nikada nije gledala najprijezajnjim okom slovensku, lužičko - srpsku narodnu manjinu, ali postupak današnje Hitler-

rove Nemačke pokazuje nam, da se na ovaj neznati slovenski otočić okomila bezobzirnija čizma nego li je bila ona pruska u doba Gvozdenog Kancelara. Mi smo na ovom mestu već pisali, da je lužičko Sokolstvo moralo da se pod neodoljivim pritiskom »samo« raspusti, jer je, kao jedna od najjačih lužičko-srpskih nacionalnih ustanova bila silan trn u očima Hitlerovih nacionalnih socijalista. Međutim, ni to nije dostajalo, nego su, kao što smo takoder već pisali, saske vlasti pohapsile i sve istaknutije lužičko-srpske vode, obustavili i uzeli u svoje ruke jedini lužičko-srpski list »Srbske novice«, štampariju i zaposeli u Budisiju »Srbski dom«, koji je malo lužičko-srpski narod svojim žuljevima podigao 1904 godine i koji je bio žarište svega kulturnog i nacionalnog života Lužičkih Srba. Pored toga, nacionalni socijalisti žele pod svaku cenu da i gospodarski utuku i onako siromašan lužički narod, hoteći time da unište njegovu nacionalnu rezistentnost i da ga postepeno, prisilnom denacionalizacijom izbrišu sa karte Trećega Carstva. Nastaje sada pitanje, čemu i zašto ovaj teror i bes nad jednim malim narodom, lojalnim svojoj državi? Jedini pravi odgovor mogao bi da bude, da Nemačka nije nikada bila a niti će biti sklona slovenskom plemenu. Ili pak Novoj Nemačkoj smeta mali lužički narod na njenom putu hitlerizovanja, koja filtriranjem želi nemačku rasu da očisti od nepočudne prijeme i slovenske krv? Koji mogu da budu razlozi, koji vode »čistokrvne« nacionalne socijaliste da udaraju na malu šaćicu tamošnjeg slovenskog plemena?

Ovaj slučaj teškog progona Lužičkih Srba kanda je izmakaо jednom velikom delu evropske štampe, te osim českoslovačkih, nekih poljskih i jugoslovenskih novina, koje su to, uglavnom, samo registrovane, nije o tome bilo mnogo reči. Lužički Srbi međutim sami nisu mogli da sa svojim nevoljama upoznaju svet, jer im je u prvom redu bila oduzeta vlastita štampa, jedino njihovo obrambeno sredstvo. Kako je pak to siromašan malen narod, nije mogao da nađe ni na simpatije moćnih zagovornika sa strane i ostao je tako prepušten svome gorkom udesu i teškoj sudbinu. U tome je, izgleda, i Ahilova peta one velike zapadno evropske demokracije, koja početom gubi s voda ovakove i slične slučajeve, a koja u svojoj prevernosti, po kojoj put, vidi gredu u oku naroda koji udaraju temelje svojoj demokraciji, da bi se u novom dobu oslobođili izvesnih zastarelih forma i načela, a što traže nove prilike i novi uslovi savremenog života u svetu, koji se još i danas nalazi na prekretnici. Znamo, da se demokracija danas mora da bori na svim frontovima i da se brani od nekih samoniklih biljki, koje joj preče i gušte rast. Ove biljke, kojima — izgleda — pogoduje baš zemlja natopljena krvlju i presaćena kostima ljudskim, niču danas kao štetno i paraziti na bolesnom telu Evrope i iz njihovog soka njihovi baštovani hoće da sačine neki čudesni eliksir, koji će — vele — spasiti bolesni i nemirnu Evropu — svet.

Slučaj Lužičkih Srba i današnji njihov neocenjivo težak položaj treba da nas uči, kako bi veliki, sa raznim paktovima, koji se tako rado radaju, a srećom odmah i umiru, poštivali prava malih. Ima na žalost danas i još mnogo primera kao što je ovaj Lužice, i mi Jugosloveni predobro znamo i osećamo, kako žive ostale slovenske a osobito jugoslovenske manjine pod tudom vlašću. Kad bi se danas u slovenskim državama u pogledu narodnih manjina pošlo primerom današnje nacional-socijalističke Nemačke i fašističke Italije, trebalo bi istom onda videti, kako bi to izazvalo pravi alarm u svoj svetskoj štampi. Ovakvo, kad je reč o Slovenima, onda se u štampi »velikih kultura« mogu da čuju reći kao »inferiorna rasa« i sl.

Stoga je baš Sokolstvo osobito pozvano da budno pazi, što se dogada sa njegovom podjarmljenom braćom u tudini i da u ime pravde i pravičnosti digne protiv nečovečnih progona glas svoga protesta, koji treba da se tim više čuje, što proganjeni nemačkićnost da se brani i da sam javno protestuje. Sokolstvo to mora da učini i u ime one demokracije, koja mu je toliko sveta i na kojoj ono gradi svoje fundamente, u ime demokracije, koja mora da bude zaštitnica u prvom

U SPOMEN POBEDE NA RUDNIKU Govor Nj. Vel. Kralja u Gornjem Milanovcu

U nedelju dne 7. o. m. bila je u Gornjem Milanovcu, u spomen obletnice herojske pobede na Rudniku, osvećena osnovna škola, koju su podigli Rudničani i u čast Nj. Vel. Kralja Aleksandra I nazvali je njegovim imenom. Osvećenje ove škole, koje je uveličao svojim ličnim dolaskom Nj. Vel. Kralj, bilo je pravo narodno slavlje,

lje, kome su uz silno mnoštvo naroda onoga kraja Šumadije učestvovali predstavnici najviših državnih vlasti, brojni odličnici, stari rudnički junaci, Sokolstvo i ostale ustanove onoga kraja.

Tom prilikom Nj. Vel. Kralj, kome je narod duž celoga puta priredio spontane oduševljene manifestacije, održao je sledeći govor:

DRAGI MOJI RUDNIČANI!

Sa onim istim zadovoljstvom i istim ponosom, koje sam uvek osećao kad god sam tokom dugog ratovanja dolazio k vama, u vaše hrabre vojničke redove, a i s vama zajedno provodio one dane patnje i slave, došao sam i sada medu vas, da ovaj vaš dan svečanosti i radosti sa vama zajednički proslavim tu na domak našeg gordog Rudnika, svedoka junačke borbe i našeg požrtvovanja.

Za ovaj vaš deo Šumadije vezana je uspomena na naše legendarne ustaničke dane, a iz najnovije prošlosti na našu slavnu rudničku ofanzivu, koja je pokazala kakvu ogromnu moralnu snagu može imati naš narod u odbrani svoje slobode i svoga ognjišta. Ta snaga uspela je pretvoriti onaj naš uzmak pred silnom neprijateljskom najezdom u neodoljivi protivnapad, neočekivani i pobednički.

Neposredno sledući iza deklaracije Kraljevske srpske vlade i niške Narodne skupštine, u kojoj je proglašena borba za oslobođenje i ujedinjenje svih Srba, Hrvata i Slovenaca, rudnička pobeda kreplila nas je u vreme najtežih iskušenja verom: da će doći dan kada će se naša velika ofanziva opet ponoviti i kada će niška i krfska deklaracija postati živa stvarnost. I, Bogu neka je hvala, ta je stvarnost i došla.

U toj teškoj i dugotrajnoj borbi, kroz koju se despolio do oslobođenja i ujedinjenja u ujedinjenju Kraljevinu Jugoslaviju, vi niste bili postidni, bili ste uvek u prvim redovima. O tome sam se nebrojeno puta lično osvedeo. Otuda i sada, u miru, vaša svagdašnja gotovost da jedinstvu služite i novim žrtvama, kad god to ustreba.

Ta je vaša gotovost utoliko primernija i pohvalnija, jer ide napored sa potrebom za opštim podizanjem i unapređenjem ovih kraljeva. Vi, koji ste, braneći sebe i nacionalnu slobodu, večno živeli na pušći i macu, zasluzili ste da u našoj velikoj nacionalnoj državi počnete razvijati svoje sposobnosti u pravcu punog kulturnog i privrednog napretka.

Vaše nastojanje oko podizanja škola u punom je skladu narodnog jedinstva. U opštem kulturnom podizanju, škola dolazi na prvo mesto.

Neka bi i ova vaša novoosvećena škola bila tako prosvetno i kulturno ognjište, koje će odgajivati naraštaje, zapajajući ih duhom slavnih predaka i junačke prošlosti, vaspitavajući ih na primerima požrtvovanja za nacionalnu slobodu i jedinstvo, podižući i snažeći im pouzdanje i veru u veliku i naprednu budućnost Kraljevine Jugoslavije

Živeli Moji dragi Rudničani!

redu svih onih malih i nemoćnih, koji stradaju i koji su potlačeni — bilo to narodi, skupine ili pojedinci. Sokolstvo to treba da učini u ime svoga sokolskog bratstva i slovenske uzajamnosti. Neka sokolsko bratstvo i slovenska uzajamnost ne budu samo platonike, prazne fraze!

Pri koncu još nešto. Nemačka baš u poslednje vreme hoće da hitlerizuje i sve telovežbačke organizacije u svojoj zemlji; koje to ne može ili joj je nemoguće, kao socijalističke, raspršata sve od reda. Nemačke škole, svih naukovnih i znanstvenih zavodova bez razlike predešavaju svoju naukovnu i znanstvenu osnovu najbržim tempom u duhu nacional-socijalističkog Trećeg Carstva, pa i nemačke visoke škole za telesni uzgoj imaju da se unapred vode strogo po novom nemančkom duhu, jer Nemačka želi da

svu učeću omladinu, od osnovne škole pa do univerzitetu i svih drugih odgojnih zavoda, podvrge novom nemančkom duhu — duhu, koji mrzi sve što nije nemančko — i da tu omladinu i odgoji u tom i takvom duhu. Neosporavajući međutim nikako to pravo tega naroda, ako je to zaista nemančeva volja, mi pak jedno moramo znati, da našim pitomcima na tim školama u sadanju prilikama ne može biti mesta, a najmanje može biti mesta onim pitomcima, koji će danas sutra trebati da provadaju telesni, duhovni kao i nacionalni uzgoj u našim sokolskim redovima. Sokolski pitomi treba unapred da se salju na studij u prvom redu u bratske slovenske ili pak u nama prijateljske zemlje.

Bratskoj pak Lužici poručujemo: Ne kloni! Tvoju bol dele i tvoja južna slovenska braća!

I POKRAJINSKI SLET SAVEZA SKJ U LJUBLJANI 1933

Pripreme u punom toku

Što se više približujemo danima I pokrajinskog sleta Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, koji se priređuje u proslavi 70 godišnjice ustanovljenja prvog sokolskog društva u našoj zemlji — »Južnog Sokola«, današnjeg nemančevog naslednika »Ljubljanskog Sokola«, — to rád oko pripremanja ovog velikog slavlja postaje iz dana u dan sve življii i užurbaniji, a time u veži u svim krajevima naše otadžbine, kao i u bratskoj Češkoslovačkoj i Poljskoj, zanimanje za ovaj slet sve više i više raste. Već danas se može kazati, da će ovaj slet, koji će sa svojim priredba-

ma obuhvatiti ceo mesec juni, biti jedna opća sokolsko-nacionalna manifestacija, koja će se najsnažnije ispoljiti naročito u glavnim sletskim danima, na Vidovdan 28 i 29. juna. Ova je manifestacija, nadalje, tim značajnija, što se priređuje u našoj beloj Ljubljani, u srcu onoga divnog kraja naše otadžbine, koji treba po svemu, kao pograđen, da pretstavlja čelični, neprobjani štit, pa je sokolska i opća nacionalna dužnost svakoga da pohrli na ovaj

Radovi na sletištu

Na sletištu, koje će biti uredeno na letnjem vežbalištu Ljubljanskog So-

»Serbski dom« u Budisiju, koji su zaposeli nacionalsocijalisti

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Saradnja Sokolskoga i sporta
u Češkoslovačkoj

Poslednji broj »Vestnika sokolskog ČOS« objavljuje, da je sporazum između češkoslovačkog Sokolstva i Češkoslovačkog atletskog amaterskog saveza stupio na snagu, da će se medusobnom saradnjom početi od 30. juna o. g. Povodom toga ČOS kao i češkoslovački atletski amaterski savez uputili su na svoje članove poziv za što tečnju i složniju saradnju pri zajedničkim priredbama u smislu zajedničkih težnji i ciljeva. Ujedno je objavljen takoder i zajednički kalendar svih većih priredaba, koje će se održati od 1. maja o. g. pa dalje. Međutim ovim priredbama spominjemo Masarske igre, koje će se održati kao III. igre u Pragu 4. i 5. juna, te 16. i 17. septembra kao II. Tirševe igre.

Sednica prednjačkog ženskog zbara ČOS

Posle sednice muškog prednjačkog zbara održana je teđan dana kasnije sednica ženskog prednjačkog zbara ČOS pod pretdsedništvom savezne čelnice sestre Provažnikove. Ovoj sednici prisustvovao je takoder i starosta ČOS brat dr. Bukovski kao i još nekoji vodeći faktori Sokolstva. Na ovoj sednici bile su zastupane sve župe. Dnevni red sednice obuhvatao je u prvom redu unutarnja stručna pitanja, koja je iznelo iskustvo prošlog svesokolskog sleta u Pragu. Obzirom na trajno opadanje broja naraštajka, a što je bilo predmetem temeljitog raspravljanja u 44. župe, došlo se je konično do zaključka, da će biti na svaki način potrebno s jedne strane regulisati dobu između ženske dece i naraštajka na osnovu individualnog pregleda svake pojedinke, a na drugoj strani pak, da način vežbanja za naraštajke treba još bolje prilagoditi sadanjim zahtevima vremena. Ovaj predmet ustupljen je uzgojnom otseku ženskog načelnštva. Na sednici povedea je takoder i razgovor o izmeni vežbačkog odelja za naraštajke, a to na temelju iskustava iz poslednjih godina, koja su uticala i na izmenu vežbačkog odelja žanica. U stručni savet ženski prednjački zbor izabran je 5. članica, i to bivša načelnica ČOS s. Milada Malu te ss.: R. Mahalovu, B. Križoviću, Girtlerovu i Žemankovu, pa je time sada taj stručni savet potput i može da počne svojim radom. Konično na sednici bila je izabrana za daljnje dve godine načelnicom ČOS ponovo s. Marija Provažnikova, njenom I. zamenicom s. Milada Mala, II. zamenicom s. Pešlatova i III. zamenicom s. Ruženom Mahalovom.

Češkoslovačko Sokolstvo za unutarnji državni zajam

Češkoslovačka vlada raspisala je unutarnji zajam, kojim treba da se podizanjem javnih građeva umanji nezaposlenost a time i otstrane glavnih uzroči sadanjeg teškog gospodarskog položaja u državi. Ovaj zajam nazvan je »zajam rada«. Pri upisivanju ovoga zajma, naravno je, da se je i češkoslovačko Sokolstvo, kao izrazito nacionalna ustanova, najspremnije odazvalo. Češkoslovačka obec sokolska naime upisala je za zajam jedan milijon Kč, a tom primeru sledile su i sve češkoslovačke sokolske župe, koje su državi dale najveći deo svog raspolaživog novca. Među ovima Podkrkonoška župa upisala je 40.000 Kč, Barakova 25.000 Kč, Jeronimova i Jiraskova po 20.000 Kč i t. d. Pa ni veća društva u tom pogledu nisu ni malo zaostala: matično društvo češkoslovačkog Sokolstva, »Praški Sokol«, upisalo je zajama u iznosu od 1.000.000 Kč, Brno III. 30.000 Kč i t. d. Kako se vidi, češkoslovačko Sokolstvo sa lepim udelom prisikočilo je u pomoć svojoj državi, čime doprinjela i općoj sanaciji nacionalnog gospodarstva.

Izgoreo sokolski dom

Sokolski dom u Hrdlovu kod Dubova, u ponemčenom kraju Češkoslovačke, postao je žrtvom požara. Sokolstvo Prag III., koje je u neku ruku pokrovitelj postradalog doma u Hrdlovu, poduzelo je potrebne korake da se saberi sredstva za gradnju novog doma, koji odnosni ponemčeni kraj mora da ima već i iz samih nacionalnih razloga. Povodom ove nesreće ističe se, a jer je u Češkoslovačkoj stradalod od požara već više sokolskih domova, da se na sokolske domove i na njihovu sigurnost protiv požara premalo pazi, kao i to, da se zaboravlja čak da se domovi kao i inventar protiv požara osigura. — Takoder i rašim sokolskim društva ovom prilikom preporučili bi, da posvećuju osobitu pažnju sigurnosti svojih sokolskih domova protiv požara, a naročito da za svaki slučaj osiguraju svoj imetak.

Smrт braha Arnošta Hajnriha, šef - redaktora »Lidovih novina«

Dne 3. o. m. umro je u Brnu duhovni vod i organizator »Lidovih novina«, najvećeg češkog lista u Brnu i jednoga od najodličnijih listova u Češkoslovačkoj uopće, brat Arnošt Hajnrich. Pokojnik potekao je iz novinarskog kruga sadanjeg predsjednika Češkoslovačke Republike brata dr. T. G. Masarića, te je nakon što je preuzeo redakciju »Lidovih novina« odvražno stupio u borbu za pobedu češke misli u Brnu i za jačanje nacionalne misli u celoj Moravskoj. Svu bistrinu svoga duha i političku okretnost posvetio je svome narodu, za koga je radio do svog poslednjeg dana. Brat Hajnrich bio je gorljivi pristaša sokolskog pokreta, te je svim svojim snagama podupirao širenje Sokolstva u narodu. »Lidove novine«, ponajvećima njegovom zaslugom, uvelje su i sokolsku rubriku i širov otvorile svoje stupce piscima o telesnom uzgoju, pa se je list osobito odlikovao i po svojim aktualnim članicima i vestima iz sokolskog kao i iz ostalog telesnouzgojnog i sportskog života. Pokojni brat Hajnrich nije medutim samo podupirao sokolski rad, već je takoder i sam činom u njemu sudjelovao, gde god mogao. Velika je njegova zasluga i u tome, što je kao jedan od prvih počeo da uzgaja sokolske novinare, pokazavši time, da se takoder i sokolska izvestiteljska služba dade urediti da odlično posluži svojoj velikoj svrsi.

Prednjački tečajevi poljskog Sokolstva

U zadnjem broju »Sokola«, glavnoga lista poljskog Sokolstva, objavljen je raspis saveznog vodstva glede održanja četiri prednjačkih tečajeva u Kožlovu. Za članove i članice određena su dva tečaja, dvodeljni početni i četiriremedjni tečaj za one, koji su već polazili prvi tečaj u prvim godinama ili pak pokazuju toliko znanja po navršenom prvom tečaju, da se ih može propustiti u viši tečaj. Za članice održavajuće se tečajevi u junu i julu, za članove pak u julu i avgustu. Između uslova za prijem u tečaj navadamo, da se zahteva poređe svedodžaba o opštoj naobražbi još i dokaze, da je molilac polazio već kakav savezni ili župski tečaj, nadalje da je platio školarinu, koja iznosi za dvodeljni tečaj 30 zlota, a za četiriremedjni 60 zlota. Nadalje se zahteva lekarsko uverenje o potpunom zdravlju molioca, kao i potvrdu domaćeg društva da je njegov član i da je radio u društvu. Institucija stalnih prednjačkih škola u poljskom Sokolstvu stoji već na čvrstim nogama, te će od nje imati organizacija velike koristi, jer će tokom nekoliko godina svršiti spomenute tečajevi toliko ispitanih prednjačkih prednjačica, da će se moći na čitavoj crti praktično izvaditi Tiršev telovežbački sistem.

(Nastavak sa 1 strane)

kola u parku »Tivoli«, a na kome će moći da najdenost nastupi 3300 vežbača, radovi su toliko napredovali, da će sletište već biti gotovo 20. o. m. Već do danas terenski su radovi svih potpuno završeni, a i podizanje samih tribina privodi se već kraj. Na sletištu će biti mesta za 20.000 gledalaca.

Rad pojedinih sletskih otseka

Glavni sletski odbor, koji rukovodi ovim sletom, porazdelio je sav rad oko priprema sleta, da bi se razvijao bolje, briže i uspešnije, u više otseka. Svi ovi otseci rade danas najintenzivije.

Sletska pisarna nalazi se u prostorijama Ljubljanskog Sokola (Narodni dom, Bleiweisova cesta). Tu sada zaseđaju permanentno svi otseci, koji sprovođe rad i pripreme za slet do u tančine.

Finansijski otsek, kao glavna potpora finansijskome brine se oko što uspešnijeg aranžiranja raznih priredaba, koje će biti na prostoru Ljubljanskog velesajma, gde će se održati 27. i 28. jun velike narodne veselice s raznolikim programom.

Železnički otsek vrši najintenzivije svoje važno delo, puno odgovornosti, da u sletskim danima sproveđe sa železničkim vlastima pravilno funkcionalisanje železničkog saobraćaja, jer će pored redovitih natpanih vlakova biti i mnogo posebnih, koji će stizati sa raznih strana naše zemlje, a i iz Češkoslovačke.

Takmičenja na pokrajinskom sletu u Lavovu

Raspored medusaveznih takmičenja poljskog Sokolstva, koje će se vršiti prilikom pokrajinskog sleta u Lavovu, je sledeći: u četvrtak 15. juna pregledaće lekari sve one takmičare i takmičarke, koji nisu imali prilike da ih pregleda društveni lekar. Posle pođne vršiće se za članove i članice takmičenja u lakoj atletici i sportskim igrama. Narednog dana, 16. juna, takmičiće se članovi u strelnjanju iz pušaka malog kalibra, zatim će se nastaviti s takmičenjima iz lake atletike, te s takmičenjima na spravama i igrama. Takmičarsko strelnjanje počinje u 6 sati u jutro. Isti tako strelnje i članice, a nato će nastaviti s takmičenjima u lakoj atletici i igrama, dok će posle biti takmičenja na spravama. U subotu takmičiće se još članovi u petroboju i plivanju. Uz sva navedena takmičenja nastupiće još i najbolji takmičari u takmičenjima za saveznu prvenstvo i to na spravama i u lakoj atletici.

Kupujte zastave kod I. NEŠKUDLA

Ljubljana, Pražakova ul. 8
229-3

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 12. o. m. predaje br. Ivo Polić (Sušak) o temi: »Osnutak i razvitak Hrvatskog Sokolstva u Primorju i Istri i sokolski sletovi u Sušaku«;

dne 19. o. m. predaje br. Vojin Drenik (Ljubljana) o temi: »Južni, odnosno Ljubljanski Sokol od god. 1863 do svetskog rata«.

Predavanja održavaju se svakoga petka između 19 i 20 časova.

PUČKA SOKOLSKA RADIO-PREDAVANJA

Sledeće pučko sokolsko radio-predavanje drži se u nedelju dne 14. o. m. u 16 časova; predaje br. dr. Miliivoje Pavlović (Skoplje): »Sokolstvo kao živila«.

Pučka sokolska radio-predavanja drži se svake druge nedelje.

RADIO-STANICA LJUBLJANA

Preko radio-stanice Ljubljana organizovaće se u cilju propagande za pokrajinski slet Saveza SKJ u Ljubljani:

1) prenos tri do pet aktuelnih radio-predavanja po pola sata;

2) delomični prenos sokolskog tabora, koji će se održati u Tačnu 25. o. m.;

3) dvaput na teđan između 20 i 21 sata davaće se po pet minuta najnovije sletske vesti i obaveštenja;

4) prenoсиće se glazba za proste vežbe pojedinih odjeljenja.

Upozoravamo braću prosvetare i načelnike da organizuju slušanje ovih predavanja, vesti i prenosa glazbene pratnje vežaba.

Tačan raspored svih ovih prenosa javiće se pravodobno u našem listu i u dnevnim novinama.

Redateljski otsek je najbrojniji; u njemu je preko 400 braće, koja će u pretseljskim i sletskim danima imati da vrše napornu i odgovornu redateljsku službu.

Otsek za stanove takođe je stalno pri radu, te ima u svakom delu grada i svoje podsetoke. Sokoli će najčešće nastojiti pod ljubljanskim i okolnim školama. Otsek će nadalje po svim ljubljanskim hotelima osigurati što je moguće više soba, a apelirao je takoder i na privatnike da pruže prenoćišta gostima, bilo besplatno, bilo uobičajenu, jutarnju cenu.

Prehranbeni otsek brine se, da vežbači, članstvo i naraštaj, budu imali dobru i dovoljnu hranu, i to na sletištu.

Cena obedu za članstvo biće Din 8'50, za naraštaj Din 6'50. Pribor za jedno, sa šalicom, — najbolje vojničkom sa pokrivalom, — treba da ponese svaki sa sobom. Otsek će se nadalje potrobiti, da cena po svim ljubljanskim restauracijama i gostionicama budu najumerjene, jednake, te da cenovnici budu izloženi na vidnim mestima. U pogledu cene hrane vršiće se stroga kontrola.

Tajnički otsek provodi rad glavnog odbora, a njegovi članovi porazdeljeni su po svim ostalim otsecima.

Izložbeni otsek sabire gradivo za sokolsku izložbu, koja će se prirediti u danima pokrajinskog sleta, a koja će obuhvatiti istoriju Ljubljanskog Sokola od njegovog ustanovljenja do danas. Izložba će biti na prostoru Ljubljanskog velesajma.

Novinarski otsek je u stalnim vežbama sa dnevnim listovima, naklonjenim Sokolstvu, te izvestava javnost o sletskim pripremama, kao i Sokolstvo u sokolskoj štampi.

Gradbeni otsek upravo privodi kraju svoje delo oko uređenja sletišta.

O otseku za izlete već smo izvestili. Ovaj je otsek već izradio načrt raznih izleta, koji će se prirediti posle samoga sleta. Tačan raspored svih izleta ići će, uz ostalo, u »Sletskim uputstvima«.

Otsek za doček takođe je već izradio svoj program i čeka na početak sletskih dana.

Lekarski otsek pripremio je sve što je potrebno za njegovo funkcionisanje u sletskim danima. Glavna lekarska ambulansa nalaziće se na sletištu u zgradi bivšeg kina »Tivoli«, gde će lekari održavati permanentnu službu.

Sokolski fabor u Vižmarjima - Tacen

25. maja o. g.

Dne 25. o. m. prirediće Ljubljanski Sokol tzv. »Sokolski fabor« u Vižmarjima kraj Ljubljane uz sudjelovanje ljubljanske »Glasbene matice«, kao naslednice »Narodne čitalnice«. Ovaj sokolski fabor — zbor — prireduje se na uspomenu »Narodnog tabora«, koji se održao na istom mestu 17. maja 1869. Glavna svrha toga zbara bila je da bi se ujedini svi Slovenci, koji žive u Štajerskoj, Koruškoj, Kranjskoj i Primorju (Görlici, Trstu i Istri) u ujedinjenju Sloveniju, a koje je zemlje onda tlačio kruški austrijski apsolutizam. Posve je naravno, da je u kulturnom pogledu pak bio jedan od glavnih postulata u uvađanju narodnog, slovenačkog jezika kao službenog i po svim školama.

Istoga dana razvijeće Sokolsko društvo St. Vid svoju zastavu. Po »taboru« održaće se javni nastup ljubljanskog sokolskog okružja na letnjem vežbalištu u St. Vidu.

Sletski znakovi

Sletski odbor već je primio jednu pošiljku sletskih znakova i počeo je da ih raspodaje. Rasprodaja sletskih znakova vrši se u sletskoj pisarni, Narodni dom.

Preporuča se, da Sokoli kao i ostali učesnici sleta, nabave što pre sletske znakove, i to iz ovih razloga: da se u zadnjim pretseljskim danima prepreči navala na sletsku pisaru, te da ih učesnici dobiju na vreme, kao i da se finančijskom otseku sleta omogući uredno i nesmetano poslovanje.

Cene sletskih znakova:

Karlovac Din 29, Jasenovac Din 35, Ljubno Din 10, Generalski Stol, Dugresa Din 17, Dobanovci (Šurčin) Din 1750, Mandalina Din 78, Knaževac Din 15, Idoš Din 18, Prozor Din 21, Rudnik Rtanj Din 28'50;

po Din 25 poslale su nam sokolske jedinice:

Ada, Andrijevcu, Beograd II, Beograd III, Bakar, Bjelovar, Bočin, Belišće, Belo Blato, Bukić, Bosanski Šamac, Beograd IV, Bosiljgrad, Bravovče, Bidava, Bugojno, Brus, Berovo, Bušovača, Baška, Cerknica, Celje, Čabar, Čakovec, Čurug, Čazma, Dubrovnik, Dol pri Ljubljani, Dobova, Dalj, Darda, Drvar, Dolnja Lendava, Desinić, Dugaresa, Dol pri Hrastniku, Draganić, Dol, Fram, Goli Gradac (Bela Krajina), Gomilsko, Gorjuše, Hotoderšica, Hercegovac, Indija, Ivanjograd, Illok, Ivanec, Jasenovac, Jareničina, Jagodina, Ježica, Jasenovac, Južna Vinica, Krško, Konjice, Komenda, Kula, Kraljevo, Koprivnica, Krk, Kožje, Kavadar, Kucura, Kovin, Kač, Ljubljanski Sokol, Ljubljana IV, Lukavec, Ludbreg, Lokve, Metlika, Maribor, Metković, Maruševac, Makarska, Međica, Maribor III, Mošorin, Milna, Mirna, Mursko Središće, Maslovare, Novska, Novi grad, Ogulin, Oštrelj, Osijek, Orahovica, Otočac, Planina pri Rakeku, Petrovac, Petrinja, Podujevo,

Ponikva, Podravska Slatina, Perlez, Petrovec pri Celju, Požarevac, Pančevo, Sušak-Rijeka, Rab, Rogaška Slatina, Rušč, Rab, Radovljica, Radomlje, Slovenski gradec, Škofja Loka, Sinj, Št. Lenart, Split, Sušak, Sv. Lenart, Šimun, Stari trg, Skoplje I, Srpske Moravice, Staro Petrovo selo, Šurča, Šisak, Sudina, Stara Pazova, Solin, Smederevska Palanka, Senovo, Rajhenburg, Srbobran, Stari Sivac, Ston, Stari Bečej, Sovodenj, Sodražica, Velenje, Vučed Marenberg, Zemun, Zagreb II, Žir.

Po Din 24'50 poslale su sokolske jedinice: Belušnica, Lepoglava, Rača, Kragujevac, Stari Futog, Žužemberk.

Svim ovim društvima i četama najiskrenije zahvaljujemo. Jedinice pak, koje su primile markice, a još nisu poslale odgovarajući iznos molimo, da nam ga što pre doznaće. Ako nekoje društvo radi gospodarske krize ne bi moglo da markice unovči, molimo najlepše da nam ih svakako povrati, da tako ne bi imali suvišnih troškova. Pričinjeno, da pisma naslovljena na naš našlov nisu oslobođena poštarine. — Zdravo!

klub jugoslovenih primorskih akademika Univerze Kralja Aleksandra I u Ljubljani.

skribi u Saska odredilo je, da se smiju primati u turnerske redove samo oni novi članovi iz 15 marta, koji će se iskazati s posebnim legitimacijama, da su verni pristaše hitlerovskog pokreta. S time se namerava da prepreči veći priliv članstva iz raspuštenih organizacija u turnerska društva, a što bi moglo da medju turnerima izazove zabunu, a i urodi drugim neželjenim posledicama.

OSNIVANJE ČEŠKOSLOVAČKIH DTJ U SEVERNOJ AMERICI

Uz nacionalno Sokolstvo, koje je udruženo u Češkoslovačkom sokolskom savezu u Severnoj Americi, dešuje tamo takođe i radnički Sokol i još nekoliko drugih radničkih telovežbenih društava, čiji su članovi češkoslovački iseljenici. U zadnje vreme pak, opaža se težnja da se sjedini sav radničko telovežbački pokret u jednoj

organizaciji, koja bi trebala da nosi isto ime kao i slične socijalno-demokratske organizacije u staroj domovini: Češkoslovačke radničke telovežbačke jedinice. Osnivački odbor, koji deluje već više vremena, stupio je u dogovore s radničkim Sokolima, te im obećava, da će imati u zajedničkoj organizaciji radničkih telovežbačkih jedinica svoje posebno okružje, gde će se nesmetano moći da razvijaju. Doskora će se vršiti predmetni sastanak i na njemu će se konačno odlučiti da li će se osnovati Savez radničkih telovežbačkih jedinica u Severnoj Americi, ili ne.

MEDUNARODNE TELOVEŽBAČKE UTAKMICE U BUDIMPEŠTI

Na zadnjem sastanku tehničkog vodstva Medunarodnog telovežbačkog saveza, koji se vršio u prisutnosti zastupnika 10 saveza učlanjenih u MTS, bilo je odlučeno, da će medunarodne telovežbačke utakmice u Budimpešti god. 1934 obuhvatati sledeće takmičarske grane: Obavezne i voljne proste vežbe, obaveznu i prostovoljnu vežbu na vratilu, razboju, krugovima i konju u šir s hvalatljivim propisanim preskok konja uzduž bez hvalatljki, te bacanje kugle s levom i desnom rukom, trčanje na 100 metara i skok u visinu s palicom. Priredivački rad za čitavu ovu priredbu poveren je Mađarskom telovežbačkom savezu, jer će se takmičenja vršiti na njegovom teritoriju. Gleda datuma takmičenja, koji je bio prvotno određen za maj 1934 odlučeno je, da će se pokušati da se istog odlazi za kasnije, kako bi se omogućilo takmičarima da se temeljito pripreme takođe i u propisanim granama iz luke atletike.

OLIMPIJSKE IGRE NA DALEKOM ISTOKU

Predsednik centralnog olimpijskog odbora grof Baijet Latur putuje sada po državama Dalekog Istoka da ih predobiće za možebitno priređivanje načićih igara za narode u tom delu sveta. U koliko je već njegova misija uspešna vidi se iz tog, da se govori već i o mestu za prve igre. Kao najpogodnije mesto napominje se Melburn u Australiji ili Sangaj u Kitaju.

Dr. Ignjat Mošćicki — ponovni predsednik Poljske Republike, 8. o. m. u Varšavi velika narodna skupština, senat i sejm, izabrala je za ponovnog državnog predsednika za daljnjih 7 godina dosadanje predsednika Republike dr. Ignjata Mošćickog. Po prvi put za predsednika Republike Mošćicki bio je izabran 1. juna 1926 godine na predlog maršala Pilsudskog. Sadanji predsednik Mošćicki je naučenjak svetskog glasa, te je na polju fizikalne kemije učinio nekoliko vrlo velikih otkrića, a u svojoj struci napisao je i nekoliko važnih dela. Da pak u svojoj domovini Poljskoj uživa najveće poštovanje i ugled, dokaz je i njegov ponovni izbor, za koji je palo 332 glasa od 550 senatora i narodnih poslanika, postigavši time najveći broj glasova, koji je uopće bio do sada dan za predsednike oslobođene Poljske Republike.

Peta izložba jugoslovenskih umetnika. U nedelju dne 7. maja bila je u umetničkom paviljonu „Cvijete“ Zužoriće na svečan način otvorena peta proletnja izložba jugoslovenskih umetnika. Otvorenju izložbe u ime Nj. Vel. Kralja prisustvovao je Nj. Vis. knez Pavle. Ova izložba ima eminentno reprezentativan karakter, pa je na njoj zastupan velik broj naših umetnika, i to 75 slikara sa 200 slika i 11 kipara sa 30 skulptura. Pored starih već poznatih umetnika, na ovu izložbu zastupani su i mladi umetnici, koji još do sada nisu izlagali. Za izložbu, koja se nalazi pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kneza Pavla, vlada osobito u Beogradu veliko interesovanje, pa su je već prvi dana posetile najuglednije ličnosti Beograda.

Naše kulturne veze s Čehoslovcima. Ovih se dana povratio iz Praga i Brna naš poznati komediograf i pisac g. Branislav Nušić, koji je tamo otišao u pratinji književnika g. Velimara Janovića, da na poziv Češko-jugoslovenske lige i umetničkih krugova prisustvuje u Pragu 23 pretstavi svoje »Gospode ministarke« i da ujedno što uže poveže veze između češkoslovačkih i naših književnika, a u cilju što jače saradnje i uzajamnog poznavanja raznih umetničkih dela. — Sada pak nalazi se u Češkoslovačkoj na svojoj turneji na najbolji dečiji hör iz Trbovlja »Trbovješki slavček«, koji je postigao, po pisanju svih češkoslovenskih listova, odlične uspehe i najveće priznanje. Svuda, gde je zbor koncertovao, bio je najsrdačnije i bratski primljen. Koncerti bili su svi rasprostani. — Početkom juna na svečan način otvorice se izložba Međstrovićevih

dela, te već sada donose vodeći češki listovi opširne članke o Međstroviću i njegovim delima. Ove toliko oživljene i ojačane međusobne veze imaju svog velikog zagovornika, protektora a i inicijatora u ličnosti našeg poslanika u Pragu brata dr. Grizogona.

Kongres četnika u Pčinjskom manastiru. U nedelju 7. o. m. održan je u manastiru sv. Prohora Pčinjskog kongres četnika iz čitave naše zemlje, na koji su pored delegata i glavnog odbora stigli još brojni članovi iz svih krajeva zemlje, tako da je svih učesnika bilo oko 1000. Delegacija iz Zagreba položila je venac u samom manastiru sv. Prohora i na grob četnika — Hrvata Petra Momčilovića-Maričića, Bosanci su položili venac na Petraljici i Pajšaniju, Šibenčani na Supljem Kamenju, delegati iz Ljubljane na Tabanovcu, gde se nalazi groblje 1905 mučenih pogibijenih četnika. Pošto se ovim kongresom proslavlja i tridesetgodišnjica rada Četničkog udruženja, to su s kongresom bile spojene i veće svečanosti. U nedelju pre podne bila je na svečan način osvećena u Kumanovu kosturnica palih četnika, a uveče priredila je opština kumanovska u dvorani Sokola svečani banket.

Zbor rotarijanaca u Beogradu. U nizu raznih kongresa treba spomenuti i prvu distriktnu konferenciju rotarijanaca na našoj zemlji, koja je održana u Beogradu u subotu 6. o. m. Rotarijski pokret, koji udržuje intelektualne radnike svih zemalja u cilju međusobnog upoznavanja i bliznjavanja naroda, ima svoje sedište u Čikagu, a deli se u distrikte. Jugoslavija sačinjava 77 distrikta. Pojedini distrikti dele se na klubove. Centralu zastupao je na konferenciji bivši guverner češkoslovačkog distrikta g. Alojzije Červenka, dok je isto predstavljao guverner g. Edo Marković. Za novog guvernera izabran je dr. Milan Stojadinović, bivši ministar. Povodom kongresa rotarijanaca Jugoslavije održao je na svečanom ručku značajan govor o paralelnoj nastojanju i ciljevima Sokolstva i rotarijanaca admirala Dragutin Prica.

Desetgodišnica smrti gospode Masarik. Dne 13. maja navršava se 10 godina smrti gospode Carlie Gerig (Charlie Garrigue) Masarikove, supruge predsednika Češkoslovačke Republike br. Tome Masarika. Pokojnica bila je vanredna žena, koja sa svojim suprugom nije samo srećno i uzorno živila u braku punih 45 godina, nego koja mu je mnogo pomogla, osobito u pogledu sklapanja veza s američkim i engleskim naučničkim krugovima, što je kasnije Masariku olakšalo širenje njegovog naučničkog ugleda u zapadnim zemljama, a za vreme rata omogućilo jedinstveni rad na stvaranju češkoslovačke samostalnosti.

Ana de Noaj (Anna de Noailles). Najznačajnija savremena pesnikinja Francuske kontesa Ana de Noaj umrla je ovih dana u Parizu. Bila je kćerka stare aristokratske familije; otac joj je bio rumunskog porekla, knez Branikov, a majka Crkinja. Već svojoj sedmoj godini počela je da piše pesme, a pisala ih je do svoje smrti, punih 50 godina. Uzor su bili Morea i Verlaine (Verlaine), ali i Frančiz Dem (Francis Jammes) mnogo je na nju uticao. Glavne zbirke njezinih pesama su sledeće: »Le Couer innombrable«, »L'Ombre des Jours«, »Les Forces éternelles«, »Poeme de l'Amour«, a u prozzi »Le Visage emerveillé«, »Domination«, »Les Innocentes«, »De la Rive d'Europe« i t. d.

Konferencija »Agota« u Splitu. Ovih dana održana je u Splitu međunarodna konferencija turističkih agencija, i to po prvi put u našoj zemlji. Ovaj je kongres od osobite važnosti za naš turizam, jer su se pretstavnici inozemnih turističkih agencija upoznali sa lepotama našeg Jadranu, pa će to služiti kao dobra preporuka za turizam u našoj zemlji.

Skupština Jugoslovensko-češkoslovačke lige. U nedelju 7. o. m. održana je u Beogradu skupština Jugoslovensko-češkoslovačke lige, na kojoj su stigli delegati iz svih krajeva države, gde postoje odbori lige. Na skupštini je konstatovan uspešan rad u prošloj godini, i donešene su smernice za rad u budućnosti. Poslano je zahvalno pismo dr. Flideru, dosadašnjem češkoslovačkom poslaniku na našem dvoru, a za predstavnika lige ponovo je izabran g. dr. Kosta Kumanudi, predsednik našne skupštine.

Ovlašćujte

u »Sokolskom glasniku!«

Tražite naše nove, znatno snižene oglasne cene! Pri višekratnim oglasima naročiti popust!

Sve obavesti daje napravljene

Uprava sokolskih listova
Ljubljana, Franciškanska ulica 6

Župa Banja Luka

SOKOLSKO DRUŠTVO DVOR

Sokolsko društvo Dvor održalo je svoju redovnu godišnju skupštinu na 9. aprila 1933, koju je otvorio starešina načelnika dr. Branko Karačić. U svom govoru osvrće se br. starešina na prilike pod kojima je društvo moralo da radi u prošloj godini, a te nisu baš najpovoljnije, stoga su i rezultati rada slabiji.

Iza njegova govora podnose društveni funkcioniari svoje izveštaje, koje je skupština prima na znanje.

Zatim se bira sledeća uprava društva: starešina: br. dr. Branko Karačić, zamenik starešine br. Jakovac Matija, tajnik br. Knežević Ljubo, prosvetar br. Nožinić dr. Nenad, načelnik br. Knežević Ljubo, I. zamenik načelnika br. Beko Ljuban, II. zamenik načelnika br. Ing. Mninski Boris i t. d.

Zatim je skupština primila budžet za sledeću godinu, pa ju je br. starešina zaključio.

SOKOLSKO DRUŠTVO BANJA LUKA

Na 30. aprila o. g. proslavilo je društvo Banja Luka mučeničku smrt narodnih junaka Petra Zrinjskog i Frane Krste Frankopana svečanom akademijom u Narodnom pozorištu, koja je bila dobro posećena, iako je za taj dan u gradu bilo više priredaba, koje su gradanstvo podelile.

Brat Muradbegović, društveni prosvetar, održao je predavanje »O političkom značenju tragedije Zrinjskog i Frankopana«, a zatim su nastupile članice i ženska deca u prostim vežbama za ljubljanski slet. Vežbe su dobro i precizno izvedene.

Prosvetni odbor društva Banja Luka obrazovao je pre nekoliko dana otsek za trezvenost, koji je pokazao već u svom početku lepotu aktivnosti.

Inicijativom ovoga otseka održana su za vreme sokolske nedelje trezvenosti u sokolani govor pred vrstom svima kategorijama, a u nedelju 30. aprila posle podne predavanja o trezvenosti sa sokolskom igrankom. Pored toga održali su članovi toga otseka predavanja po svim školama u gradu, te kod vojske i žandarmerije, tako, da se može reći mirne duše, da je sokolska nedelja trezvenosti potpuno uspešna.

Kao i svake godine tako i ove dnevne u Tekiji, uspeo je odlično. Po uvalama i brežuljcima na Tekiji svuda se je videla crvena košulja i čula sokolska pesma — pesma zdravlja i mladosti.

Nakon pozdrava br. starešine održao je prosvetar predavanje o Zrinjskim i Frankopanima istaknuvši naročito njihovu borbu za oslobođenje. Jedan Sokolici čitao je odломak iz Kumičićeve Urote: Poslednji časovi Petra Zrinjskog.

Međoviti zbor otpjevao je dvoglasno »O Sloveniji«. Ovom prilikom održao je predavanje »O trezvenosti«.

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGORJE OB SAVI

25. marca je prosvetni odsek Sokola priredil »Besedo Ivana Cankarja. —

Pri tem večeru smo mnogo slišali o Ivana Cankarju, ki gotovo uživa sretni sloves. Prireditev je režiral prosvetar br. Korošec Drago, ki je imel tudi uvodno predavanje o Cankarju. Na programu so bile recitacije Cankarjevih črtic, nekatere s spremljenvanjem klavirja (Gospod stotnik, Konec), odlomek iz Hlapca Jerneja, ter prizor Petra in Jacinte iz Pohujšanja. Sodelovali so poleg omenjenega š. Blažičeva in bratje Kamenšek, Koščerl, Kopriva, Kovač in Adamič. Vsa prireditev je z

ROSIJA - FONSIER • DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE • BEOGRAD

9. aprila je vprizoril dramski odsek ljudsko komedijo »Voda« v režiji br. Korošca. Dolgotrajne skušnje so privabile polno dvorano in galerijo gledalcev, ki so uživali mnogo smeha. Skrbna priprava in izborna režija je rodila svoj sad. Igra je po mnenju gledalcev izvrstno izpadla in vsi od prvega do zadnjega so zadovoljivo, če ne prav dobro resili svoje vloge.

Vsi telovadeči se pridno pripravljajo za župne tekmice, ki bodo 21. maja v Celju, kjer bo pregled vseh vaj za Ljubljano. Ob nedeljah dopoldne je telovadišče podobno mravljišču, kajti vse se giblje, se igra in telovad.

V nedeljo 30. aprila je društvo napravilo pešište vseh oddelkov skoz Kotredež na Gamberg in čez Zavine nazaj v Zagorje, a v nedeljo 7. maja pa v Št. Lambert. Oben izletov se je udeležilo mnogo članstva, naraščajo in dece. Vse proste nedelje bo društvo tudi v bodoči uporabilo za slične izlete v bližnjo okolico, saj vsem manjka razvedrila in čistega zraka.

Ze danes opozarjam vse prijatelje naših javnih nastopov na naš letosni javni nastop, ki bo 11. junija.

Župa Karlovac

SOKOLSKO DRUŠTVO OGULIN

Uoči spomendana narodnih mučenika Petra Zrinjskog i Krste Frankopana priredilo je Sokolsko društvo u Ogulinu svečano akademijo, koja je bila vrlo dobro posećena. Dvorana hotela »Frankopan« bila je ukusno ukrašena slikama Zrinjskih i Frankopana, te slikama sokolskih prvaka.

Nakon pozdravnog govora brata starešine Bosnića Vladimira i nakon otpevanje himne, održao je vrlo lepo predavanje o Zrinjskom i Frankopanu brat Dorčić dr. Vinko.

Naraštajci br. Siftar Branko, br. Ilić Momir, s. Momčilović Branka i s. Žunić Sava izveli su dostojno i osečajno »Pred moštima Zrinjskog i Frankopana«, a br. Badžek Vladimir, br. Šever Vladimir, s. Momčilović Branka i s. Bosnić Bosiljka izveli su upravo sačrno »U slozi je spas«.

Naraštaj i deca otpevali su lepo »Jugoslavenski Sokoli« i »Soko sam i Soko biću«, a ženski i muški naraštaj i deca odvezbali su skladno proste veže.

Pevanje i vežbe pratile su dobro sestre Jelušić Lovorka i Mikšić Andelka.

Veliki uspeh imali su naši sokolski diletanti, koji su svojom prvom igrom pokazali, da bi se na tom polju moglo uspešno raditi za buduće sokolske prirede. Njihova izvedba igrokaza »Nada Istre« bila je na visini.

Okro prirede uložio je mnogo truzabavni odbor s bratom potstarešinom Vodehnalom dr. Josipom na čelu, a naročito pohvalu su zavredile načelnica sestra Mlinarić Perica i zan. načelnice sestra Vušković Rina. Potonja je rezisirala igroka »Nada Istre«, pa je i njena zasluga, da je komad dobro izveden. — Mr.

SOKOLSKO DRUŠTVO SLUNJ

Sokolsko društvo Slunj održalo je 30 aprila 1933 svečano proslavljanje narodnih mučenika bana Petra Zrinjskoga i Franca Krste Frankopana.

Naraštajski zbor otpeval je državnu himnu in »Na vojsku«. Deklamovane su dve prigodne pesme. Brat Vaupotić Franjo, nastavnik grad. škole, održao je lepo predavanje o našim velikanimi.

Ova proslava odlično je uspela.

Župa Ljubljana

SOKOLSKA ČETA LOSKI POTOK

V nedeljo dne 30. aprila se je vrisil v šolskih prostorijah tukajšnje osnovne šole občni zbor Sokolske čete v Loskem potoku, matično društvo Sodražica, na katerem se je zbral klub hudi protiagitacijski in svarilci s pričnike na vernike, naj ne pristopajo h »protivverski organizaciji« do 100 zavednih fantov, mož in deket. Pribiteli so tudi naši bratje Sodražani z br. starostom Oberstarjem na čelu.

Obenži zbor je v imenu pripravljalnega odbora otvoril br. Lado Vrtačnik, ki je pozdravil vse navzoče, nato pa v obširnem govoru pojasmil pomen sokolske organizacije. Sestra tajnika Drobnič Angela je poročala o vsem delu in predpravljah pripravljalnega odbora, nakar je br. Vrtačnik pojasmil pravila čete, tako da je bilo vsakomur vse znano in točno obrazloženo.

Brat društveni starosta Oberstar je v obširnem govoru razložil vzgojni pomen Sokola. V govoru je tudi pojasnil delovanje in razvoj sokolske organizacije. Jelovšek Nande je v svojem govoru podžgal nacionalno zavest v duhu narodnega edinstva sloge in bratstva, čijo podlagu naj tvori Sokolstvo, za blagor domovine.

Nato je bil soglasno sestavljen sledje upravnih odborov: starosta Zelezničnik Franc, namestnik Košir Frane, tajnik Drobnič Angela, blagajnik Košir mlj Anton, načelnik Vrtačnik Lado,

načelnica Fistrova Pavla, prosvetar Tomec Kristina; odborniki: Lavrič Ivan, Gomzi Olga, Levstek Ivan, Avstelj Jože. Revizorji: Rus Stanko, Koy Tilica. Častno razsodišče: predsednik Zelezničnik Franc, zapisnikarica Arko Ivanka, odbornika Fister Pavla in Vrtačnik Lado.

Župa Maribor

SOKOLSKO DRUŠTVO HOČE

Nas Sokol je priredil v nedeljo dne 30. aprila t. l. telovadno akademijo, ki je bila izborna izvedena. Nastopili so vsi oddelki, ki so v izvajanju raznih točk zadovoljili vse prisotne. Navdušili so občinstvo tako, da se je moral skoraj ves spored ponavljati. Akademija je pokazala, da imamo dobro in delovno telovadeče članstvo ter prednjaški zbor, ki se trudi, da bi res kaj dosegel. V prvi vrsti moramo pojaviti nasega agilnega načelnika brata Rečnika Ernesta, za ves trud pri izvedbi akademije in izvežbanju moških oddelkov, sestri Flis Danico in Darinko pa za izvežbanje ženskih oddelkov.

Med posameznimi točkami akademije je pod vodstvom šol. upravitelja, br. Mejovška dovršeno svirala salonski orkester »Guslar« iz Slivnice brezplačno. Za ta dokaz bratske uslužnosti mu izrekamo v imenu našega občinstva najiskrenjež zahvalo. Ravnotako se zahvaljujemo br. Zapletalu iz Rača za spremljavo posameznih točk na klavirju.

SOKOLSKO DRUŠTVO GORNJA RADGONA

Že več časa se je pripravljalo naše društvo s priprajočimi četami za pešište v Očeslove. Izlet se je vršil v nedeljo, dne 7. maja. Omenjenega izleta so se udeležili kakor sledi: Gor. Radgona 68 dece, 6 članic, 10 članov in 15 ostalega članstva. Sv. Jurij ob Šč. 52 dece, 11 članov, 14 članic in 12 ostalega članstva. Sl. Radenci 58 dece, 6 članic, 13 članov-godbenikov in 6 ostalega članstva. Izostala je Sokolska četa Apače, menda radi udaljenosti.

Nastop se je vršil na trati, kateremu je prisostvovalo še precej domačinov. Ker je bil ta nastop kot nekak poskus za okrožni zlet v Ljutomeru, ni mogoče podati kritiko samega nastopa. Pred in po nastopu je svirala nova oživljena Sokolska godba Sl. Radenci in s tem uveličala ta majinski izlet. Vsa hvala gre neutrudljivemu br. načelniku Pahorju, ki je vložil vse sile, da je ta nastop uspel. Pogrešali smo starejše članstvo, posebno odbornike, ki nebi smeli manjkati ob takih prilikah.

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO AVTOVAC

23 aprila o. god. održana je prva tremeseca sednica sokolskih četa društva Avtovac, v velikoj sali Sokolskog doma »Prestolonaslednika Petras u Avtovcu. Na sednici bile su zastupljene sve sokolske čete v lepom broju. Kao delegat župe prisustvovao je starešina župe brat Čedo Milić.

Sa sednicu upućena je pozdravna depeša saveznoj skupštinji SKJ. Pošto su delegati sokolskih četa podneli svoje izvestaje o radu u prvom tremesecu o. g. konstatovano je, da je rad u četama za to tremesecje bio vrlo dobar.

Na sednici je zaključeno da se ove godine održe izložba ručnih radova in poljoprivrednega izložba ujedno. Zaključeno je da se ove godine zatraži za poljoprivrednu izložbu pomoč od banovine, kako bi se mogla izložba što uspešnije održati. Zaključeno je da se uputi jedno pismo lično na bana Zetiske banovine i da se umoli, da sva se mema, koja deli banovina besplatno ili s popustom, šalje preko sokolskih društava radi deobe četama.

Na sednici održano je predavanje »O trezenosti«, a u vezi s nedeljom trezenosti, brat Stanko Stanković, s vrlo lepim uspehom.

Na kraju sednice govorio je starešina župe brat Čedo Milić o shvatjanju Sokolstva u opšte, i o životu, radu in ulozi Sokolstva za podizanje našeg naroda u svakom pogledu.

SOKOLSKO DRUŠTVO VRGORAC

Brat Ivan Ujdur, naš sumeštanin, ki se pred nekoliko godinoma isčilio u Beograd, iz velike ljubavi uopće prema Sokolstvu, a napose prema Sokolskem društvu svoga rodnega mesta, daroval je društvi tri velike umetničke slike, koje predstavljaju upravo remek-delo slikarske umetnosti i imaju neprecevljivo vrednost. Jedna slika prikazuje Nj. Vel. Kralja Aleksandra, druga Nj. Vel. Kraljicu, a treća Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra. Sve tri slike delo su odličnog i talentiranog beogradskog umetnika g. Krekovića. One su kroz nekoliko dana bile izložene u izlogu jedne trgovine i pobudile su veliki interes i pažnjo građanstva i naroda iz okolnih mest.

Pogreb pokojne sestre Slavke izvršen je u Vel. Bečkereku, uz učešće Sokolskega pavačkog društva iz Žablja in mnogobrojnih prijateljev in Sokola iz mesta in okolice. Za sobom je ostavila dve male Sokolice, Miru i Olgiju in ma-

onima, koji se brinu za napredak i sreču domovine, i okupljajoči sve mlade sokolske snage u močnu falangu, pripravnu da u odredenem času stupi u obranu Kralja i Otadžbine.

Sokolsko društvo, svesno važnosti i koristi patriotskog i humanog gesta br. Ivana Ujdura, najharnije mu zahvaljuje in obečaje, da će njegovo ime u istoriji rada i razvitka ovoga društva zauzeti najboljnje mesto.

SOKOLSKO DRUŠTVO OPUZEN

† Nedeljko Pecani

9 maja 1932 godine nesmiljena smrt otela je iz naših redova br. Nedeljko Pecani. Ostavio nas je u evedu svoje mladosti, kad su nekoje naše jedinice polagale puno nade u njegov sokolski rad. U najnadobudnijoj dobi — 27 god. života, teškim njegovim naporom, njegovih roditelja i prijatelja, dovinuo se nameštenja stručnog učitelja na državnoj pletarskoj školi u Trsteniku, kamo je pohrlio pun nade u bolju budućnost i poletu za sokolski rad. Ali, sudbina providnost, htela je drugačije. Nakon nepunih sedam meseci dopraren je brat Nedeljko skrhan teškom do danas neustanovljenom bolesti natrag u Opuzen. Kako je bolest i pokraj lekarske brige i kućne nege kretala na gore, prevezem je u državnu bolnicu u Mostar, — gde je ispušto svoju plemenitu sokolsku dušu.

Brat Pecani bio je pripadnik naše organizacije od najranije svoje mladosti tako, da je prošao kroz sve naše kategorije i u svakoj se pokazao častan sokolskog imena. Prigodom ove žalosne godišnje, bračo i sestre, podignimo naše tople molitve Višnjem Bogu i pomolimo se za pokoj duše brata Nedeljka. Večni mu spomen!

Župa Novo mesto

MIRENSKO SOKOLSKO OKROŽJE

Maj, mesec izletov je tu, zato izkoristi to priliko tudi Sokolstvo, ki prireja v naravo številne izlete.

Po zgledu drugih bratskih žup se je odločilo tudi naše župno načelnstvo, da priredi letos prvič okrožne tajne izlete.

Naše okrožje bo imelo tak — prvi okrožni tajni zlet že v nedeljo 21. maja popoldan. Isto je obvezen za vse načelne društva, ki bodo pohitela k neznanemu cilju korporativno v največjem številu telovadecih in netelovadecih. Točen čas, smer zleta in drugo potankosti prejmejo pravocasno br. načelniki, katere pa tudi tem potom opozarjam, da se drži točno vseh navodil v VI. in VII. okrožnici ter zletnih pisem, zlasti pa še določene ure odhoda in dohoda.

Na cilju pa bo istočasno prvi poizkusni nastop vseh oddelkov z ljubljanskimi vajami.

Ker je Pokrajinski zlet že pred durmimi, je dolžnost vseh vodnikov, da nauče že do srede maja sigurno že vse vaje, ki se bodo potem le pihle. Od 14.—20. t. m. bo okrožno načelnstvo ponovno pregledalo v vseh društvinah vse oddelke (ne vodnike!) glede znanja vaj. Točen razpored bo pravčasno javljen.

Okrožno načelnstvo pozivlja vse društva, da intenzivno primjejo za delo v telovadnicu, ki mora pokazati na letošnjih zletih zopet lepše uspehe!

SOKOLSKO DRUŠTVO RIMSKE TOPLICE-ŠMARJETA

P. O. Sokolskega društva Rimske Toplice-Šmarjet je priredil v soboto, dne 29. aprila svojima odhajajočima bratom, društvenemu načelniku in oderskemu sodelavcu bratu Ivanu Logarju, bivšemu načelniku, oderskemu sodelavcu in članu P. O. poslovilni večer v društveni telovadnici v »Sofiji-nem dvoru«. Večera se je poleg številnega telovadeciga članstva udeležil tudi društveni starešini br. Šrečko Razpotnik, vsi člani P. O. in drugi gostje.

Župa Novi Sad

SOKOLSKO DRUŠTVO ŽABALJ

† Petkov Slavka

26 IV 1933 god. ispuštila je u 44 god. života svoju plemenitu dušu sestra Petkov Slavka, zabavila, supruga Petkov Stevana, sreskog školskog nadzornika, starešine Sokola u Žablju.

Pokojnica je radila u svima humanim in patriotskim društvinama, ali se najviše istakla svojim radom u Sokolskem društvu v »Kneginji Zorki«. Kao predsednica društva »Kneginje Zorka« novala je školsku kuhinju. Kao dobra i plemenita majka starala se da siromašna dečica za zimsko dobo dobiju odeči in obuću, a pored toga svaki dan toplu hranu. Za svoj plemeniti rad, društvo i okolina odavali su joj vidno priznanje in poštovanje.

Pogreb pokojne sestre Slavke izvršen je u Vel. Bečkereku, uz učešće Sokolskega pavačkog društva iz Žablja in mnogobrojnih prijateljev in Sokola iz mesta in okolice. Za sobom je ostavila dve male Sokolice, Miru i Olgiju in ma-

log, ali odličnog Sokolića, Stevana-Batu, kojima je još mnogo bila potrebna naga majka. Pored svoje dece, ostavila je i mnogo drugu siromašnu dečiju, koja su je zbog njenih dobročinstva zvala »tetica«.

Neka ovo nekoliko redaka bude u slavu i hvalu za njen rad, a njenoj dečici i bratu starešini uteha.

Medu nama članovima i prijateljima Večan spomen! S. J.

Župa Osijek

SOKOLSKO DRUŠTVO VALPOVO</

kolski rad. Rad se razvija u tehničkom i prosvetnom pogledu točno po rasporedu utvrđenom po Savezu i župi, a prilagodenom prema mesnim prilikama.

Dana 26 aprila u tednu trezvenosti određenom po Savezu, održan je društveni dan trezvenosti. Prikadna ponućena predavanja održao je društveni lečnik br. dr. Palčić. Ovim predavanjima prisustvovala su i sva školska deca osnovne škole u Rabu i pre i posle podne sa svojim nastavnim zborom.

Sokolsko društvo svake godine na dan godišnjice oslobođenja Raba priređuje naročitu svečanu proslavu. Ove godine na sam dan godišnjice oslobođenja održana je proslava pre podne uz blagodarenje i svečani ophod Rabom i sastankom u Sokolskom domu. Predviđena pak svečana akademija radi nevremena moralu je biti odgođena na drugu nedelju. Tako je dana 30 aprila priredena svečana akademija u Sokolskom domu. Pored brojnih točaka Sokolskog društva, nastupili su u nekoliko točaka i zasebno školska deca. Hvalevredna je ova suradnja Sokolskog društva s našom osnovnom školom. Kako je toga dana održana i proslava Zrinjsko-Frankopanska, to je na ovoj akademiji održano prigodno slovo o pogibiji Zrinjskog i Frankopana po br. prosvetaru Dragomiru Dominusu. Na akademiji održao je postarešina br. Bakota Josip predavanje o značenju dana oslobođenja od tudinskog rostva. Iza govora redale su se sve jedna točka bolja od druge po rasporedu: »Mornar«, od R. Katalinić-Jeretova, deklamirao učenik Pereza Vlado. Sokolski ženski naraštaj nastupio je sa simboličnim vežbama »Morje Adrijansko«, a ženska deca »Kudeljice« takođe simboličnim vežbama uz pevanje i glazbu. Ove dve vežbe složio je br. načelnik Bačić, a glazbu istima br. Jurčić. Školska deca nastupila su u mešovitom zboru »Himna Jugoslovenčeta«, pa pesmom »Čergo moja čergice...«, a učenik Polak Krešo deklamacijom »Kraljević Marko«. Školska deca dala su još i igrokaz »U slozi je spas« od Roca. Kao poslednja točka davan je »Knez od Semberije« od Nušića. Svi su dilektanti Sokolskog društva bili dobri.

SOKOLSKO DRUŠTVO ALEKSANDROVO

29 aprila davalo je naše društvo u Krku pretstavu »Obiteljska tajna«. Dvorana je bila dupkom puna, te smo dužni da se Krčanima lepo zahvalimo na pažnji, koju su nam iskazali svojim posetom. Takođe se najlepše zahvaljujemo upravi »Đačkoga internata« u Krku, što je izvilo preporučiti daci mu da posete ovu našu priredbu. I opovraviliće »Zagreb« iskazalo nam je pažnju te su mnoga gospoda, koja se nalaze na oporavku prisustvovala ovoj našoj priredbi.

Dne 30 aprila u spomen Zrinjskom i Frankopanu priredena je akademija sa sledećim programom: 1) Proslov. 2) Kola s pevanjem — izvadala su ženska deca, 3) »Pojmo pjesmu« — izvadala su muška deca, 4) Vežbe s čunjevima — izvadalo je ženski naraštaj, 5) Vežbe za slet u Ljubljani — izvadalo je muški naraštaj, 6) Vežbe za slet u Ljubljani — izvadale su članice, 7) Vežbo za slet u Ljubljani — izvadali su članovi. Posle izvršenog programa otvoren je ples sa »Kraljevim kolom«.

SOKOLSKO DRUŠTVO TRSAT

U nedelju dne 30 aprila Sokolsko društvo Trsat na dostojan način izvršilo je svoju dužnost prema hrvatskim mučenicima Zrinjskom i Frankopanu.

U 8 sati otslužio je mesni župnik br. dr. Rački svečanu misu, na kojoj je pevalo, uvek pripravno za svaku nacionalnu stvar, »Jugoslovensko pevačko društvo Primorski Hrvat«. Nakon toga je usledila komemoracija, sastavljena od šest točaka u velikoj dvorani Narodne čitaonice, koja je matica društvenog života na Trsatu, dapače i u celome Sušaku, te je kao takova ustupila svoju svečanu dvoranu besplatno. Sam program imao je biti gotov do 10 sati, jer već u 10'30 imala je započeti svečanost Krsne slave II planinskog puka, koji nosi ime slavnog Frankopana.

Kao i svečana misa tako i sama priredba bila je odlično posećena. Među ostalima posetili su istu: komandant puka g. pukovnik Krstić, njegov počesnički g. pukovnik Radošić, s lepim brojem g. oficira, gradonačelnik br. Ružić, predstnik okr. suda br. Retl, starosta župe br. Polić kao i starosta Sok. društva Sušak br. Grkić. Mnogobrojna su bila izaslanstva, društva i korporacije.

Sam program izведен je na zadovoljstvo prisutnih, te je tekao ovim redom.

Искључиво ориг.енглески штапови

БЕОГРАД, КН. МИХАЈЛОВА УЛ. 22

Nakon pozdrava br. staroste, otvirao je potpuni orkestar vojne glazbe fantaziju iz opere »Zrinjski« od Zajca određeno pozdravljen. Ovaj orkestar ustupio je blagomaklonu g. pukovniku Kršiću besplatno, što mu se ovime izražuje iskrena hvala.

Naraštajac D. Bičanić deklamirao je od Bartulovića temperamentno i sa puno žara »Otadžbinic. Brat J. Bačić, učitelj, kao član ZPO održao je spomen-govor o našim mučenicima, prenešavši slušače na čas u doba, kada su naši velikani vodili žestoku borbu protiv tudinskog vladara za oslobođenje svoga naroda. Nakon što je član podmlatka Jurković recitirao »Istri«, nastupilo je kao posljedna tačka Jug. pjev. društvo »P. H.« s koračnicom Zrinjsko-Frankopanskom od Zajca burno i skreno pozdravljen. — R.

SOKOLSKO DRUŠTVO OMIŠALJ

Na dan 30 aprila o. g. održalo je Sokolsko društvo svečanu sednicu u spomen smrti hrv. velikana i mučenika Petra Zrinjskoga i Krste Frankopana. Toga dana održao se i društveni međični sastanak tako, da se taj dan proslavio upravo onako kako to i dolikuje. Br. starosta je otvorio sednicu pozdravivši prisutne i zahvalivši se na tako dobrom odazivu, te je predao reč bratu Nikoli Albanežu, koji je istaknuo značenje toga dana, kao i rad i zasluge porodica Zrinjskih, koji su odvajkada stajali na braniku svoje otadžbine i žrtvovali sami sebe za narodno jedinstvo i oslobođenje.

Ne smemo mimoći, a da ne spomenemo sokolsku priredbu, koja je održana na Uskrnski ponедељак. Za taj dan uvezbala se alegorička slika »Vilinski kolo«, koju je odigravao sokolski podmlatnik. Ovaj komad je izvanredno odigran tako, da su gledaoci togu komadu odneli vrlo dobar utisak. Nadamo se, da će naši Omišljani i u budućem uvek nastojati da ne mimodruži ovakove sokolske priredbe i sela, koje će biti samo na korist kako njima, tako i njihovoj deci. Ovo se ima pripisati u rad sadašnjem odboru, koji se pokazao mnogo aktivnijim u ovo poslednje vreme, i radi s velikom voljom i požrtvovnošću. Uvereni smo, da ćemo imati priike još videti ovakove priredbe, a radnici našega društva možemo samo da čestitamo, te neka nastoje da i dalje ustraju na svom požrtvovnom radu.

SOKOLSKO DRUŠTVO GOSPIĆ

Konecem aprila radilo je pod pokroviteljstvom društva Gospic 12 sok. četa, od kojih su 5 potvrđene po br. župi, dok je ostalih 7 još na poskusnom roku. Svake nedelje obilaze društveni funkcioneri po neku četu i održavaju ideološku, gospodarsku i higijensku predavanja, a tehnički odbor stalno nadzire tehnički rad.

5 aprila prikazan je film »Život i rad T. G. Masarika«. Prikazivanju je prisustvovalo 385 lica, od kojih je pričlan broj i nečlanova.

Na uskrnski ponedeljak priredile su čete Kosinj i Smiljan uspele zabave. Interesantno je, da je priredbi čete Smiljan prisustvovalo i tamošnji župnik, koji je čitao biskupsku poslanicu.

Za vreme uskrnskih praznika priredjen je dvonevni tečaj za učitelje članove sok. četa, na komu su prerađene sve veže obavezne za čete. Na zaključku tečaja podeljeno je tečajima 600 sadnica bora, 450 jasena i 450 kleina, koje će upotrebiti za pošumljenje goleti putem članova četa. Sadnice nam je poklonilo Sresko načelnstvo u Gospicu iz svoga rasadnika.

Na 30 aprila priredila je društvena glazba koncert u Korenici. — bvm.

Župa Šibenik - Zadar

SOKOLSKO DRUŠTVO ŠIBENIK

Sokolsko društvo u Šibeniku priredilo je 29 aprila t. g. uoči obilježnice pogibije naših narodnih velikana Petra Zrinjskog i Frane Krste Frankopana u Gradskom kazalištu svečanu akademiju. — Proslov je održao br. Ružević Petar. Zbor Masarikovog filharmoničkog društva »Kola« održao je od Odaka »Naši očevi« i od Zajca »Zrinjsko-Frankopanska«. Muško članstvo Sokolskog društva izvelo je vežbe na preći, a žensko članstvo i muški prednjački zbor vežbe za pokrajinski slet u Ljubljani. Sokolska glazba otišvala je od K. Koleta »Dva prijatelja«, od J. Kovara »Mile uspomene«, od B. Leopolda »Jugoslovenski biser«, te koračnice »Neka živi Jugoslavija« i »Oro kliče«. Dramatsko-diletanatska sekacija društva izvela je završni čin »Poslednji Zrinjski« od Dragoševića. — Zborom Masarikovog filharmoničkog društva »Kolo« dirigirao je prof. M. Stipićević, glazbom br. Ivo Žepina, a vežbe je na klaviru pratila sestra O. Javor. — Sve točke izvedene su upravo uzorno. Održiv gradanstvo bio je sasmost dobar, te je uspeh akademije u svakom pogledu bio odličan.

SOKOLSKO DRUŠTVO BIOGRAD

Na 30 aprila t. g. bio je u crkvi našeg mesta pomen slavnim mučenicima Petru Zrinjskom i Franji Krsti Frankopanu. Posle pomena vratili su se članovi Sokolskog društva i ostali građani u Sokolski dom, gde je sestra

prosvetarica J. Grubišić održala predavanje o značenju toga dana i dovela u vezu rad Zrinjskog i Frankopana s razvijkom ideje jugoslovenstva.

Iza predavanja izvela su deca komad »Pred moštima Zrinjskog i Frankopana«. Predavanje je prisutne očito dirnulo. Predavanju je prisustvovalo oko 100 članova Sokola, školska deca i veći broj ostalih građana, kao i svi predstavnici mesnih vlasti.

SOKOLSKO DRUŠTVO PREKO

Komemoracija naših narodnih mučenika izvršena je na najsvečaniji način, patriotskom saradnjom Jug. matice, Sokola i osnov. škole.

U nedelju 30 aprila bile su zadužnice u župskoj crkvi, a uvečer rodoljubna proslava u sokolani, na koju su bile pozvane sve mesne vlasti, škole, društva i građanstvo.

Proslava je započela s držav. himnom, koju je odlično otpjevao muški zbor Sokol. društva, pod upravom br. Š. Bačića. Tada je starešina K. Perović održao govor u kojem je na osobiti način istakao veliki historijski značaj naših narodnih mučenika. Zbor je jednakim odusevljenjem pevao »Zrinjsko-Frankopansku himnu«. Sledile su deklamacije: »Mojoj »Istri« od R. K. Jerečova; »Palimi borcima Zrinjskom i Frankopanom« od Dačića i »Naše Jedinstvo« od Rasinskog. Sokolska deca su vrlo skladno i živo odigrala ritmičke sokol. vežbe uz pratnju klavira. Nastup muškog članstva s ljubljanskim vežbama zadivio je sve prisutne tako, da su se na opći aplauz i zahtev morale ponoviti.

Načelnici je ostavila dubok i dirljiv utisak na sve prisutne divno izvedena poslednja tačka programa »Nada »Istre« od Kl. Škalka. Diletanti su bili na pravoj visini.

Sve tačke programa bile su pozdravljene od brojnog građanstva osobitim odusevljenjem i aplauzom. Muški uspeh je bio odličan, a od dobrovoljnih priloga sakupljene iznos određen je za plemenite ciljeve Jug. matice i potrebe Sokol. društva.

SOKOLSKO DRUŠTVO BETINA

Povodom sokolske nedelje trezvenosti priredilo je društvo dne 30 aprila u svom domu predavanje, koje je o trezvenosti održao društveni prosvetar br. Angustin Filipi.

Istoga dana naveče, a na spomen obilježnice pogibije hrvatskih mučenika Zrinjskog i Frankopana, održana je pred prepunom dvoranom svečana akademija, koja je lepo uspela.

Akademiju su otvorila školska deca, pretevjanjem državne himne, način čega je brat prosvetar održao predavanje o Zrinjskom i Frankopanu, koje je na sive učinilo dubok utisak. — Deklamacija »Ostajte ovde« od Alekse Šantića, koju je izveo dečak Vjekoslav Filipi, izazvala je burno odobravanje. Zatim su sledile dva dečja igrokaza, vežbe ž. dece s vencima i pesma »Oj letni sivi sokolek« pod vodstvom s. Anke Lonza. Nakon toga sledile su vežbe dece, načetnici i članstvo, koje su izvedene uz veliko odobravanje pod vodstvom društvenog načelnika br. Šime Filipin i prednjaka br. Viktormira Mikasa.

Dne 23 aprila priredilo je društvo uspelo zabavu, na kojoj je izvedena deklamacija »Djed i unuke od P. Prešovića, zatim odigrana šala u jednom činu »Pokvareni želudac« te lakrdija u jednom činu »Silom na zraku«, što je medu gledaocima izazvalo buru smeha.

Iako je naše mesto i okolica pogodna ekonomskom krizom, ipak su se sve društvene priredbe uz moralni imale i lep materijalni uspeh. — D. J.

SOKOLSKO DRUŠTVO MURTER

Dana 25 aprila o. g. bio je u ovom društvenu osnovan prosvetni odbor.

Prilikom konstituisanja prosvetnog odbora članovi su sa zadovoljstvom konstativali, iako dosad nije postojao spomenuti odbor, da su održana nekoja predavanja, dve akademije i više pretstava. Kroz to vreme ustanovio se pevački zbor, koji je do sada pokazao

jako lep uspeh. *

Prilikom »Sokolske nedelje trezvenosti održalo je ovo društvo niz predavanja.

Brat Gorinšek Viktor govorio je: O alkoholu i njegovom štetnom uticaju na čoveče zdravlje. Brat Pelicarić Dušan govorio je: O trezvenosti. Brat Mudronja Bare govorio je: O poslednjima alkohola. Sestra Fulgosi Filomena govorila je: O obiteljima pijanica. Na dan Zrinjskih i Frankopana održao je predavanje brat Pelicarić Dušan. Govorio je o životu, radu i tragičnoj smrti tih naših velikana.

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVIGRAD

Novigrad je na svečan način odao poštu neumrlim narodnim mučenicima Zrinjskom i Frankopanu dana 30 aprila. U 11'30 sati pre podne bile su u mesno župskoj crkvi po velečasnom Don Josi Bobiću otlužene zadušnice. Istima je sudevalo mnogo meštana.

Navečer u 8 sati Sokolsko društvo održalo je u svojoj prostoriji komemoraciju, kojoj su sudevalo svi kategorije društva uz brojno pučanstvo, koje su lepo odazvalo pozivu mesne podružnice Jugoslovenske matice.

Moramo istaknuti, da je uz povoljno izvedene komade društvenog tamb. zbora pod ravnjanjem brata Grge Š. Oštrića, održao brat Milan Bujas odlično predavanje, koje je od brojnog općinstva bilo jednodušno povladjeno. Uz to je i brat Mate I. Beretin izveo deklamaciju »Avete od Jov. Ilijice. Mladi Zvonko M. Bakić deklamovao je »Na Ozlu Gradu« od Aug. Šenoc.

Ova lepa proslava godišnjice Zrinjsko Frankopske vidan je znak u našem Novigradu, koliko je narodna svest razvijena, te koliko se u ovim oskudnim danima privrede zamerno opaža i ljubav prama Matičinim velikim ciljevima i omiljenom Sokolskom društvu.

SOKOLSKA ČETA U KUKLJICI

Sokolska misao širi se na granici pred Zadrom snažno i lepo. Pored Sokolskog društva u Preku, Olibu i čete u Kalima, osniva se čete u Kukljici, Uljanu, Ižu Velikome i Malome, Salima, Žmanu

Tuzla, Din 100'—; Milan M. Stefanović, direktor Jadr. pod. banke Beograd Din 20'—; Sresko načelnstvo Varaždin Din 89'50'; Dušan Derić, advokat, Tuzla, Din 100'—; ukupno Din 5.302'—. U mestu Doboju dosada je sakupljeno Din 79.000'—; ukupno Din 84.302'—.

Svima darovateljima najlepša hvala! Sakupljanjem se nastavlja.

Odbor za gradnju doma.

Zupa Varaždin

SOKOLSKO DRUŠTVO VARAZDIN

U subotu dne 6. maja priredilo je naše društvo u sokolani uspešno Zrinjsko-Frankopansku proslavu. Prigodno predavanje održao je br. dr. Slavko Rozgaj, a u tehničkom delu programa nastupila su deca (proste vežbe), gimnastički naraštaj (preskoci preko kozlića), naučnički naraštaj (skupine na konju), članovi (ljubljanske proste vežbe i vežbe na preči) i članice (proste vežbe i vežbe na preči). Na proslavi je sudjelovalo Hrv. pjevačko društvo »Vijenac«, pevanjem dviju pesama (Zrinjsko - Frankopansku i Hrvatskoj). Posle programa razvila se igranka.

SOKOLSKO DRUŠTVO ČAKOVEC

U Čakovcu je nada sve svečano proslavljena uspomena narodnih mučenika Petra Zrinjskog i Franje K. Frankopana.

29 aprila održane su svečane zadušnice.

30 aprila po podne održana je u sokolani svečana akademija. — Sokoličenje Učiteljske škole otpevali su vrlo dobro i skladno državnu himnu, Zrinjsko-Frankopanku, te na koncu: U boj!, što je napravilo vrlo snažan i ugadan utisak. Brat Kovačević Ante održao je uspešno predavanje: Smrt Petra Zrinjskoga i Krste Frankopana, zatim je deklamirana »Otdaćina« od Vojislava Ilića ml. — Iza toga sledile su ritmičke i proste vežbe svih kategorija i vežbe na preči. U svemu imao je program 17 tačaka. Sve vežbe izvedene su u redu i tačno, uz pravu sokolsku disciplinu. — Svirala je i glazba bratske Sokolske čete Pustakovec.

Dvorana je bila dupkom puna. — Akademija je u svakom pogledu odlično uspela. Rodoljubno građanstvo zahvalno je za tako lep duševni užitak te etički i nacionalni uzgoj omladine, na koju već sada s poverenjem gledamo.

Vredno je da istaknemo da je ta akademija održana u znaku trezvenosti, t. j. bez točenja alkohola i prema tome posvema u duhu trezvenosti i nedelje trezvenosti.

SOKOLSKO DRUŠTVO IVANEC

Sokolsko društvo u Ivancu proslavilo je na vrlo lep način dan smrti narodnih mučenika Zrinjskog i Frankopana. U oči toga dana t. j. 29. IV na poziv društva sakupilo se mnoštvo članova i ostalih meštana, da svojim prisustvom kod proslave odaju dužno štovanje senama narodnih mučenika. — Priredbu su napose počastili svojim posetom ministar Šumac i ruda br. P. Matića i bivša primadona Praške operе s. Gabrijela Horvat.

Program priredbe bio je interesantan. Nakon prigodnog predavanja brata dr. F. Borovčekog redale su se ostale tačke programa. Nastupale su kategorije dece, naraštaja i članova. Posebno se istakla kategorija naraštaja, koji su odlično izveli svoje vežbe. Jedan naraštajec recitirao je pesmu: »Slava Zrinjskom i Frankopanu«. — Tamburaški zbor naraštajaca skladno je osvirao nekoliko prigodnih skladbi. Na koncu su izveli diletant epizodu iz života Zrinjskog i Frankopana »Na Ozlju«, čime je ujedno program bio završen. Na proslavi je sudjelovala i sokolska glazba iz Varaždina.

Druži dan ponovljen je isti program za narod. Predavanje je održao brat Janaček. Dupkom puna dvorana pratila je sa zadovoljstvom, a mestično i uzbuđenjem do suza tačke programa, a napose pretstavu, te osvezila sećanje na crne dane narodne prošlosti. — J.

Zupa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGREB I

Kao svake, tako i ove godine, ovo naše jedno od najstarijih sokolskih gnezda održalo je svoju tradicionalnu priredbu 29. o. m. navečer, u sklopu proslave Zrinjsko - Frankopanovog dana.

Priredba je održana u društvenoj dvorani u Bogovićevoj ulici. Istoj su prisutstvovali: zastupnik g. bana, komandant armije general g. Marić, zastupnik komandanta mesta i gradonačelnik, kao i drugi brojni i ugledni gošti, pored braće i sestara.

Najsimpatičnija pojava je, da su bila u priličnom broju zastupljena ostala bratska zagrebačka društva, te se je nadati, da će već jedared svi zagrebački Sokoli složno za jedan plug povuci, kako bi obradili ovo veliko sokolski neobradeno polje.

Program priredbe tekao je sledećim redom:

1. Himna. — 2. Pozdrav gostiju i braće, brat starešina M. Jurišević. — 3. Zrinjsko-Frankopanka, Muhvić. —

SOKOLSKO DRUŠTVO ZAGREB III

30 apr. poduzeli smo izlet na Kraljevinu Zdenac i Sljeme. Sudjelovalo je 143 pripadnika našega društva. Na Kraljevinu Zdencu održao je br. Jurčić kratak nagovor o koristi i lepoti planinarstva, te o štetnosti uživanja alkohola. Otpovalo se nekoliko istarskih narodnih pesama, koje su i ostali izletnici slušali s mnogo interesovanja. Zatim se celu grupu uputilo u voljnog formacioni kući pevajući koracićice i kličući Istri i Jugoslaviju.

I durdevdanskom uranku sudjelovalo je lepi broj našeg članstva. Pod vodstvom društvenog tajnika prisustvovalo je 15 naših članova i članica »Istarskoj večeri«, koju je priredilo bratsko Sokolsko društvo u Krapini 6. o. m. Naši članovi i pretstavnici Istrana bili su naročito pozdravljeni. Izvan programa deklamirao je br. Vidmar »Minerje«, a br. Erman u čakavskom narečju »Račun sa štor Benedekom« od Mate Balota. Publike, koja je napuniла ukusno dekoriranu dvoranu Sokolskog doma Ljudevita Gaja, živo je odobravala izvadacima pojedinih točaka.

SOKOLSKO DRUŠTVO SISAK

Sokolsko društvo u Sisku priredilo je 30 aprila uveče u sokolani akademiju u spomen pogibije P. Zrinjskog i Fra-

nje K. Frankopana. Sokolska deca deklamovala su prigodne pesme, a na to je brat profesor Ljubić održao predavanje, kojim je uverljivo i temperamentalno prikazao sve sile, koje su delovale na poraz hrvatskih heroja. Naraštajec Velebit lepo je deklamovao odlomak iz Frankopanova »Gartlica«. Na akademiji je nastupio gimnaziski pevački zbor prvi puta pod ravnjanjem profesora Jeletića. Zbor je vrlo skladno otpavao državnu himnu i Zajčevu »Na vojsku«. Brat voda S. Bošnjak izveo je s naraštajcem jednu uspelu tehničku tačku. Za priredbu ovoga stila bila je ovoga puta prostrana sokolska dvorana premala.

SOKOLSKO DRUŠTVO KRAPINA

Zrinjsko - Frankopanska komemoracija obavljena je u Sokolskom domu Ljudevita Gaja u Krapini, ove godine sljedećeg dana. Predavanje je održao državni prosvetar br. Marijan Bakliža o temi: »Značenje Zrinjsko - Frankopanskog kulta«. Ovo vrlo lepo predavanje bilo je saslušano s mnogo zanimanja i nagradeno je s odusjevljenim pljeskom. Deča i naraštajci deklamovali su prigodne izabrane deklamacije i dalju su vrlo dobar igrokaz. Svečanost je bila posećena izvajanjem svakog očekivanja tako, da su se čitaonice prostorije pokazale premalene za tako brojan posjet.

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVA GRADISKA

Sokolska nedjelja trezvenosti od 24—30 aprila t. g. prošla je ovde s uspelim priredbama našega društva. Da se što bolje prikaže zlo koje se naziva alkoholizam, naše je društvo nabavilo od Škole narodnog zdravlja u Zagrebu propagandistički film »Alkohol«. Ovaj je film prikazivan tri puta 25 i 26 aprila u ovađnjem kinu za omladinu osnovne škole, realne gimnazije i šegrtske škole, uz tumaćenje gradskog fizika brata dr. I. Vidakovića. Svaki put je bilo oko 450 posjetilaca. Za gradanstvo prikazivan je film 26 aprila naveče, s opširnim i krasnim predavanjem sreskog lekara brata dr. K. Vrusa. Bilo je oko 350 posetilaca, koji su posle predavanja zabrinuto razmisljali o zlim posledicama alkohola.

Na godišnjicu mučeničke smrti naših narodnih velikana Petra Zrinjskog i Krste Frankopana 30 aprila, prisustvovalo je naše društvo korporativno u svečanim sokolskim odorama zadužnicama, u 9 sati u jutro u ovađnoj župnoj rimokatoličkoj crkvi. Istog dana uveče u 8 sati u sokolani

priredilo je društvo »Svečani komers«. O životu i radu Zrinjskog i Frankopana održao je vrlo lepo predavanje zamenik prosvetara prof. brat Emil Kećić. Naraštajce pod dirigovanjem s. Kolence otpovali su lepo i skladno »Poteši sivi Sokole«. Posle su izvedene vežbe ženske dece, deklamacija, vežbe članova na ručama i dve tačke društvene fanfare, pa je ova narodna svečanost završena. — D. V.

SOKOLSKA ČETA PODSUSED

Sokolska četa u Podsusedu održala je 30 aprila proslavu »Zrinjsko - Frankopansku« pred dupkom punom dvoranom sakupljenih članova kao i lepim brojem okolišnih zemljoradnika.

Nakon pozdrava brata starešine Fišera, sledilo je opširno predavanje prosvetarice sestre Ćubelić o Petru Zrinjskom i Krsti Frankopanu. Sledile su zatim recitacije i čitanje iz života bana Petra Zrinjskog.

Pose proslave održao je predavanje o voćarstvu brat Hrastec Matej, viši poljoprivredni savetnik. Predavanje je vrlo zanimljivo, je su prisutni pozorno pratili, stavljajući pojedina pitanja, pri čemu se razvila poučna diskusija. — Za ovakova poučna predavanja pokazalo se veliko razumevanje i pripravnost, pa je pri razlagu zaključeno što ćešće okupljati članove i priućiti ih na predavanja ovakove vrsti, koja su od velike koristi i važnosti za sve slušatelje.

SOKOLSKA ČETA U SELIMA

30 aprila o. g. proslavila je Sokolska četa uspomenu na pogibiju Petra Zrinjskog i Franje Krste Frankopana svečanom akademijom, kojoj je prisustvovao lep broj Sokola i sokolske dece.

Akademiju je otvorio brat starosta Dragutin Tihi očrtavši tužnu uspomenu ovoga dana i značenje Zrinjskih i Frankopana za naš vaskoliki narod.

Pridjedno predavanje vrlo iscrpljivo i zanimivo održao je brat Vekoslav Zadrović, profesor i član prosvetnog odbora u Sisku.

Pose predavanja brata profesora Zadrovića izvela su sokolska deca ovaj program: A. Šenov: »Na Ozlju gradu«, deklamacija, »Slava Zrinjskom in Frankopanu«, deklamacija, »Pred moštima Zrinjskog i Frankopana«. Zaslugom učiteljice sestre Škop i učitelja brata Dumbovića, prosvetara ove čete, deca su vrlo lepo izvela deklamacije i igrokaz. Akademiju je zaključio brat profesor Dumbović kratkim govorom, u kom je zahvalio prisutnoj braći na lepom odazivu.

Ovom akademijom osvetljala je lice ova naša agilna četa.

»Spomen - klince«
Eksere
za osvećenje sokolske zastave
najbolje i jeftino izradjuje
MIRKO ŠMAT, graver
Beograd, Terazije 1
224-19

KLIŠEJE
vrši vise po
fotografijah
ali rišebah
izvršuju
naši lidi

KLIŠARNA ST. DEU
JUBLJANA-DALMATINOVAT
225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19

225-19